

กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน :
ศึกษาเฉพาะกรณีความผิดมูลฐาน

นายชัยนันท์ แสงปุดตะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์ ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-331-643-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

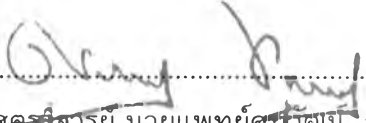
LAW PERTAINING TO PREVENTION AND SUPPRESSION
OF MONEY LAUNDERING : A CASE STUDY OF PREDICATE OFFENCES

MR. CHAINUN SANGPUTTA

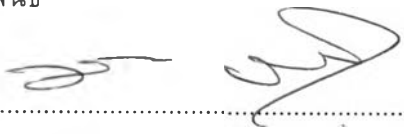
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws
Department of Law
Graduate School
Chulalongkorn University
Academic Year 1998
ISBN 974-331-643-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน : ศึกษา
 เฉพาะกรณีความผิดมูลฐาน
โดย นายชัยนันท์ แสงปุตตะ
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม พันตำรวจเอก สีหนาท ประยูรรัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

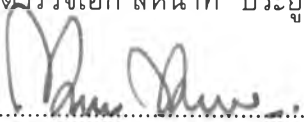

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุรวิทย์ ชูติวงศ์)

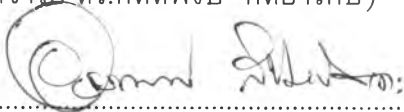
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(พันตำรวจเอก สีหนาท ประยูรรัตน์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์)

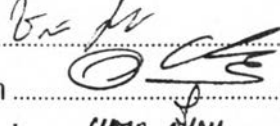

.....กรรมการ
(อาจารย์อรรณพ ลิขิตจิตตะ)

ชัยนันท์ แสงปลื้ม : กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน : ศึกษาเฉพาะกรณีความผิดมูลฐาน (LAW PERTAINING TO PREVENTION AND SUPPRESSION OF MONEY LAUNDERING : A CASE STUDY OF PREDICATE OFFENCES)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.วีระพงษ์ บุญโญภาส, อ.ที่ปรึกษาร่วม : พ.ต.อ.สีหนาท ประยูรรัตน์.
191 หน้า. ISBN 974-331-643-4

การศึกษาวิจัยของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงลักษณะและขอบเขตของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยเน้นการศึกษาในส่วนของความผิดมูลฐานในกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของต่างประเทศ และตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ทั้งศึกษาถึงความหมายของความผิดมูลฐาน ความจำเป็นและเหตุผลในการกำหนดความผิดมูลฐานไว้ในกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมทั้งการเปรียบเทียบความผิดมูลฐานของประเทศต่าง ๆ และของไทยด้วย

ผลจากการวิจัยพบว่า กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดความผิดมูลฐานไว้ เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมมีประสิทธิภาพ ตามกฎหมายของต่างประเทศได้กำหนดความผิดมูลฐานไว้ในลักษณะที่แตกต่างกัน แล้วแต่ประวัติศาสตร์ ความเป็นมา และวัตถุประสงค์ของการออกกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าต้องการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมประเภทใด ส่วนตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ได้กำหนดความผิดมูลฐานไว้จำนวน 7 ฐานความผิด เป็นการกำหนดความผิดมูลฐานไว้อย่างชัดเจน ซึ่งมีผลให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมตามความผิดมูลฐานที่กำหนดไว้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายในทางปฏิบัติ

ภาควิชานิติศาสตร์.....
สาขาวิชานิติศาสตร์.....
ปีการศึกษา2541.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

3970413734 MAJOR LAW
KEY WORD: PREVENTION / SUPPRESSION / PREDICATE OFFENCES

CHATNUN SANGPUTTA : LAW PERTAINING TO PREVENTION AND SUPPRESSION
OF MONEY LAUNDERING : A CASE STUDY OF PREDICATE OFFENCES. THESIS
ADVISOR : ASSOC.PROF. VIRAPONG BOONYOBHAS, THESIS CO-ADVISOR :
POL.COL. SEEHANAT PRAYONRAT, 191 pp. ISBN 974-331-643-4

This research focuses on the study of structures and boundaries, scope of the Prevention and Suppression of Money Laundering law, concentrates on the meaning, the essence and the rationale of the Predicate Offences in foreign country and the Prevention and Suppression of Money Laundering Act B.E. 2542, including the comparative study of the Predicate Offences among various countries including Thailand.

The research's results indicate that it is necessary to prescribe Predicate Offences in this statute in order to enhance the effectiveness of the international crime prevention and suppression, the Predicate Offences were prescribed in different ways. It depends on the different back ground either history, evolution or objectives of the respective country. According to the Prevention and Suppression of Money Laundering Act B.E. 2542, the Act clearly defines the seven Predicate Offences to enhance the effectiveness of anti-crime law enforcement.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์
ปีการศึกษา.....2541

ลายมือชื่อนิติศ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตน์ รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส พันตำรวจเอกสีหนาท ประยูรรัตน์ ท่านอาจารย์ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์ และท่านอาจารย์อรรณพ ลิขิตจิตตะ ที่รับเป็นประธานและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และช่วยให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีคุณค่าทางวิชาการได้สมบูรณ์มากขึ้น

ขอขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และให้เอกสารตำราและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการเขียนวิทยานิพนธ์ รวมทั้งได้กรุณาสละเวลาการตรวจและแก้ไขวิทยานิพนธ์มาตั้งแต่ต้นจนแล้วเสร็จ

ขอขอบพระคุณท่านพันตำรวจเอกสีหนาท ประยูรรัตน์ ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และได้กรุณาให้เอกสารตำราและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการเขียนวิทยานิพนธ์ รวมทั้งได้กรุณาสละเวลาการตรวจและแก้ไขวิทยานิพนธ์จนแล้วเสร็จ

ขอขอบคุณท่านอาจารย์อรรณพ ลิขิตจิตตะ ที่ได้กรุณาให้เอกสารตำราและให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการเขียนวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณคุณสมพงษ์ ขจรชัยกุล ที่ได้ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์จนแล้วเสร็จ

ส่วนดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบให้บิดา มารดา อันเป็นที่รักยิ่ง หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อผิดพลาดใด ๆ ผู้เขียนขอรับทุกประการและขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ชยันนท์ แสงปุดตะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานของการศึกษาวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย.....	5
1.5 วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย.....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัย.....	6
บทที่ 2 มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	7
2.1 สาระสำคัญของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน.....	8
2.1.1 ความหมายของการฟอกเงิน.....	8
2.1.2 รูปแบบของการฟอกเงิน.....	10
2.1.3 องค์ประกอบความผิดฐานฟอกเงิน.....	12
2.1.4 ความหมายของทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด	14
2.1.5 การกำหนดโทษในความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงิน.....	14
2.2 ขอบเขตของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน.....	16
2.2.1 ลักษณะขอบเขตของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงิน.....	16
2.2.2 ขอบเขตความผิดอันเป็นแหล่งที่มาของการฟอกเงิน	17
2.2.3 ทฤษฎีที่ใช้ในการกำหนดความผิดทางอาญาเกี่ยวกับ การฟอกเงิน.....	19

2.2.4	การกำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงินของประเทศไทย.....	20
2.2.5	ลักษณะของความผิดมูลฐานที่ควรกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของไทย	24
2.3	ความหมายของความผิดมูลฐาน.....	27
บทที่ 3	การกำหนดความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการฟอกเงินของต่างประเทศ	30
3.1	ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	31
3.1.1	Federal Crimes and Criminal Procedure.....	31
3.1.2	Bank Secrecy Act 1970 (BSA).....	32
3.1.3	Money Laundering Control Act 1986 (MLCA).....	35
3.2	ประเทศออสเตรเลีย.....	41
3.2.1	Customs Act 1901.....	42
3.2.2	Proceeds of Crime Act 1987.....	42
3.2.3	Financial Transaction Report Act 1988.....	43
3.2.4	Telecommunications Act 1991.....	44
3.3	ฮ่องกง.....	45
3.4	ประเทศไต้หวัน (สาธารณรัฐจีน).....	53
บทที่ 4	ความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในประเทศไทย.....	61
4.1	ความผิดมูลฐานเกี่ยวกับกฎหมายฟอกเงินกับหลักการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ.....	63
4.1.1	สิทธิเสรีภาพของบุคคลและข้อจำกัดตามรัฐธรรมนูญของไทย.....	63
4.1.2	ความผิดมูลฐานและหลักการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญของไทย.....	66
4.1.3	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 จำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลบางประการ	69

4.2 แนวความคิดในการบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศไทย.....	71
4.2.1 ความเป็นมาของกฎหมายฟอกเงิน.....	71
4.2.2 เหตุผลในการบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	79
4.2.2.1 เหตุผลทางด้านต่างประเทศ.....	79
4.2.2.2 เหตุผลภายในประเทศ.....	87
4.3 ความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศไทย.....	92
4.3.1 โครงสร้างกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	92
4.3.1.1 การกำหนดความหมายหรือมีบทนิยามไว้โดยเฉพาะ.....	92
4.3.1.2 การกระทำความผิดฐานฟอกเงิน.....	94
4.3.1.3 การรายงานและการแสดงตน.....	95
4.3.1.4 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	95
4.3.1.5 คณะกรรมการธุรกรรม.....	97
4.3.1.6 สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	97
4.3.1.7 การดำเนินการเกี่ยวกับการขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน.....	98
4.3.1.8 บทกำหนดโทษ.....	107
4.3.2 ความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542.....	108
4.4 บทวิเคราะห์ความจำเป็นและเหตุผลในการกำหนดความผิดมูลฐานของประเทศไทย.....	125
4.4.1 ความจำเป็นและเหตุผลด้านต่างประเทศ.....	125
4.4.2 ความจำเป็นและเหตุผลภายในประเทศ.....	127

ญ

หน้า

บทที่ 5 บทสรุปและเสนอแนะ.....	130
รายการอ้างอิง.....	137
ภาคผนวก.....	141
ประวัติผู้เขียน.....	191